

Resonans

Nr 3 2017 Medlemsblad för Gästriklands Spelmansförbund

TRADITION FÖRNYELSE GEMENSKAP

*Gefla Spelmän på Årsundaruschens scen
under ledning av Kristina Selinder*

Ordförandens ruta

Tidig höstkänsla har jag när jag skriver detta i slutet av augusti. Sommaren blev välsådär...vädermässigt, men ungefär som vanligt folkmusikaliskt. Några trogna bidragsinskickare till Resonans kan ni läsa i denna tidning. Tack för bidragen.

Förbundets styrelse har som vanligt högre ambitionsnivå än vad verkligheten tillåter och vad vi mäktar med. Detta är dock bättre än att lida av idétorka. Ni får väl se vad som blir av. Inget hindrar att just DU kommer med fler förslag och tar initiativ. Prova att dygns med GSF eller lätkursen. Dock har styrelsen nyss haft möte och bestämt en del aktiviteter som vi tror gagnar gemenskapen. Redan i november kan du vara med och "dygna" med GSF på Skaparbyn på Ön i Hedesunda. Fredag 24 nov kl 18-lördag 25 nov kl 13. Ett dygn med låtspel, utlärnning av nytt, samvaro och övernattning såklart. Vi kör tre kurstillfällen med nya Gästrikelåtar under hösten. Onsdagar kl 18.30-21 på Vretas i Valbo. Olika ledare-olika låtar. Kanske det blir någon danskväll i Nykäsenojas regi. E bir näre bir, å ni får reda på det ! Nästa sommar blir det någon temaresa, förutom spelträffarna. I Skoglunds spår, Hemma hos Jernberg i Sikvik, Spel-Stinas hemtrakter kan vara teman. Fler förslag ?

Det finns Jernbergsböcker att köpa för 400 kr. Det finns nothäftet Som förr för 150 kr inkl 4 cdn med originalmusikern till låtarna. DET är billigt. Men så är det att vara medlem i GSF.....

Er ordförande Michael

Kolla på www.folkwiki.se där finns låtar på not i pdf-format. Även Gästrikelåtar !!

GSFs PG 542598-8 VUXENMEDLEM: 200 KR, UNGDOM UPP TILL 20 ÅR: 100 KR.

www.gastriklandsspelmansforbund.se låtar finns att ladda ner...

Ordförande:

Michael Müller Oslättforsv 236 80598 Gävle 072-2193956 michaelmuller53@gmail.com

Kassör, medlemsmatrikel, SSR, Instrumentförsäkring:

Bertil Månsson Lindesnäv.11 C 80628 Gävle 070-6897880 berman@telia.com

Ledamöter:

Michael Nylin Agavägen 22B, 81160 Sandviken 070-2483249 michael.nylin@delta.se

Lena Brunk Malmgårdsv 3, 81395 Torsåker 070-4141262 lana.brunk@gmail.com

Mikael Nykäsenoja Biskopskulla, Högstena 6, 74963 Örsundsbro 076-8373660 nykasenoja@gmail.com

Bernt Lindström Stenbäcken 35 81693 Ockelbo 072-2452577 berntolindstrom@gmail.com

Kristina Selinder Lexev 33E, 80627 Gävle 073-9638756 kristinaselinder@hotmail.com

Suppleanter:

Gunnar Lundberg ny kassör. Släntvägen 1, 81333 Hofors 0730-315063 galx@tele2.se

Inger Carlsson Urbergsterassen 70, lgh 1303, 80262 Gävle 070-6369198 kappmuren@icloud.com

Tidningsredaktör och ansvarig utgivare för

Gestrike-RESONANS GSFs medlemstidning, ansvarig utgivare samt texter Michael Müller.

VALBEREDNING: Mikael Nykäsenoja

REVISORER: Lennart Östblom, Pär Åslund

Kalendarium hösten 2017 för Gästrikland

SAW SAW SAW Första måndagen i månaden kl 18-22 på Tennstopet i Gävle. Kom och föreslå låtar och spela med. Gott käk och fin pilsner. Hela sommaren. Hela hösten. Hela vintern. Hela våren. Hela året.

8 september sjunger KONGERO på Lugnet i Oslättfors kl 19.00. Fika och entré 150 kr.

20 sept onsdag kl 18.30-21. På Vretas Valbo Spelkurs Gästriklelåtar. Ingen anmälan. 50 kr /gång inkl fika

18 okt onsdag kl 18.30-21. Låtkurs på Vretas Valbo Gästriklelåtar

1 nov onsdag kl 18.30-21. Låtkurs på Vretas Valbo Gästriklelåtar

16 nov 19.30 Merit Hemmingsson på Gävle Konserthus

22 nov kl 19.30 Eric Bibb på Gävle konserthus

24 nov fre kl 18 Dygna med GSF Skaparbyn Hedesunda.

13 dec kl 19.30 Refreshments & Cookies and Beans

Låtar på gränsen på Sälens högfjällshotell

Gemensam bussresa till självkostnadspris till Sälens Högfjällshotell och arrangemanget "På gränsen" planeras till helgen 22-24 september i höst är inställd. Blir för kort varsel för att få till något i år. Hoppas på bättre framförhållning 2018.

Spelkurs på Wilhelm Hedlundlåtar

En helg i mitten på maj åkte vi till Bingsjö på låtkurs för att lära oss låtar efter Wilhelm Hedlund, Åke Wänn ledde kursen. Även denna andra gång bor vi hos Åke i den fantastiskt fina prästgården. Förra låtkursen var det låtar efter Erik Björkman den här helgen var det Wilhelm Hedlund. 500 låtar har hittats efter honom. Boende och mat och kurs med många fina låtar och god mat och mycket trevligt gäng. Vi spelade till långt in på natten och var ändå tidigt uppe. Redan en kvart innan kursen startade på morron satt vi där som hundvalpar och viftade,... ja med stråken då! Aldrig har väl hänt att eleverna sitter på plats femton minuter tidigare, sa Åke skattande !

På bilden spelar Bosse Lundgren, Eva Rune och Åke Wänn som här lärde ut "Polska från Enviken" efter Wilhelm Hedlund. En mycket givande helg! Text och bild Kristina Danielsson

Samspelsmedalj i brons vid första försöket i Sundsvall i nov 2017.

Det blev det för Björn Sjödin och Per Eklund. Det var en mysig upplevelse menar Per, som berättar att man spelar upp för publik och den 3-hövade juryn sitter på sidan och märks nästan inte. En avslappnad stämning bidrar till att en inte blir nervös. Tidigare vet vi har Edvin Holmberg och Bengt Hillgren spelat upp och fått medaljer. Därtill även Stig Sjödin tillsammans med Elis Englin. Nu siktar Björn och Per på silver med Hammarbergs-Hanslåtar till oktober i Sundsvall när nästa uppspelning är. Lycka till !

Kort rapport från Ransäter lördag kväll i juni: En av gårdagskvällens höjdpunkter ! Lykke ([Erik](#) & [Evelina](#)) spelade till dans på Norra logen! Super !!!! Evelina är från Ockelbo..... detta skrev en lycklig dansare på FB.. Se nedan foto från FB.

Årsundaruschen 2017 Folkmusik vid Storsjöns strand

I pingsthelgen genomfördes den sjätte Årsundaruschen på Strandbaden vid Storsjöns strand i Årsunda/ Gästrikland och de många spelkvinnor- och män som trotsade vädergudarnas hot fick uppleva en trivsamt stämma med bra väder, i en skön miljö och med mycket bra musik i många genrer. En viktig del av upplevelsen är som vanligt samspelet- dels i stora grupper vid allspelet och söndagens avslutning, men också vid "buskspelet", där man får tillfälle att spela och lära i nya grupperingar. Scenuppträdandena bjöd som vanligt på en stor variation – man kunde under hela eftermiddagen, njuta av traditionell folkmusik av små och stora grupper, blandat med vissång och duktiga solister på olika instrument.

En höjdpunkt var givetvis utdelningen av Jernbergsmedalen till Hanna Andersson – en mycket värdig mottagare, som i sitt tacktal berättade om sin fascination av Gustaf Jernberg och hans musik. Hon gav sedan ett mycket förtjänstfullt prov på sina tolkningar – dels som solist, men också i ett lyhört samspel med Hilde Fjerdingøy, som på ett lysande sätt tolkade Jernberglåtar på sitt durspel, och med Jeanette Evansson – väletablerad tolkare av Jernbergstraditionen.

Så här beskriver de sig själva: **Duo Fjerdingsøy & Andersson**, med förnamnen Hilde och Hanna. De bjuder på livfull folkmusik på fiol och torader (durspel) efter sina främsta inspirationskällor spelmännen Hans Haugen från Susendal i Nordland och Gustaf Jernberg från Sikvik i Gästrikland. Vital musik med hundra år på nacken utlovas.

Kvällens dans i Vikingsalen bjöd också på mycket dans- och spelglädje. Som spelman är det härligt att se och beundra de många duktiga dansarna! Sammanfattningsvis från en av stämmodeltagarna "Årsundaruschen är inte den största stämman – men absolut en av de trivsammaste" skrev Per Åslund, spelman.

Ur Facebook: *Hanna Andersson 3 juni -17 FB*

Jag är stolt och lycklig över att i dag ha fått ta emot Jernbergsmedaljen. Det känns otroligt stort! Tack Lena Åstrand, Jeanette Evansson, Sven Ahlbäck och Malin Månsson Leinonen i Jernbergskommittén.

Tack också till [Hilde Fjerdingsøy](#) för delad spelglädje! 🎻🎶

"Hanna Andersson har gjort låttraditionen efter Gustaf Jernberg till sin egen och lyckas i sin personliga tolkning förena även de krokigaste låtar med frejdigt, livfullt driv och smittande humör. Hanna bidrar på ett högst personligt sätt till att musiktraditionen efter Jernberg är levande i samtidens musikliv." Är motiveringen från Jernbergskommittén.

Mer om Hanna: Hanna Andersson från Upplands-Väsby tillhör den nya generationen av svenska violinister som har utexaminerats från Kungl. Musikhögskolan i Stockholm. Hon är en kreativ musiker som jobbar mycket med crossover och blandar stilarter och genrer friskt. Hanna har sin bas i svensk folkmusik och först och främst i musiken från Gästrikland. Hon har fördjupat sig speciellt i traditionen efter Gustaf Jernberg och blev år 2011 tilldelad Jernbergsfondens stipendium för sitt utövande av denna tradition. Förutom att spela i Duo Fjerdingsøy & Andersson spelar Hanna med indie-folkbandet Beata Bermuda som har turnerat i Europa och USA, samt är violinist i bandet Promise and the Monster (Bella Union).

Foton: Filip Jers

<https://www.youtube.com/watch?v=kvLopNXxKqQ>

<https://www.youtube.com/watch?v=2Eb13SIFCK8>

Notera ovan att Hanna numera är en av få som fått både (det numera nerlagda) Jernbergs-stipendiet och nu även Jernbergsmedaljen. Nedan en liten intervju med Hanna som hämtats från internet. Okänd gärningsperson.

Vem är Hanna Andersson?

- Jag är en glad brud på 25 jordsnurr som spelar musik på min fiol, läser böcker, passar barn och går på sjukgymnastik med mitt knä! Numera ca 30 år (MM)

Vad är en examenskonsert? Konserten var 2012 ! (MM)

- Examenskonsert är det sista eldprovet innan du är helt och fullt utexaminerad från Kungl. Musikhögskolan, som jag har pluggat på i tre år. Det är en konsert där du själv bestämmer precis allt: Innehåll, plats, tid, medmusiker och tema. Det innebär en massa jobb som är både stressande, lärorikt och kul. I de flesta fall finns ju någon att dela bördan med, men här jobbar du på egen hand!

Hur kommer din konsert vara utformad?

- Min konsert har namnet MINNEN och är baserad på minnen i olika former. Mina minnen, dina minnen, publikens minnen, gamla minnen och nya minnen. En del kopplingar kommer att vara tydliga för publiken, andra är kanske mest tydliga för mig. Jag tänker att det kanske inte är helt viktigt att förklara och berättat om allt som sker på scenen, alla kommer att skapa sin egen uppfattning ändå. Jag kommer att spela solo, tillsammans med mitt band Beata Bermuda och tillsammans med Anna Haglund, en fantastisk ljuddesigner. Konserten blir ca en timme lång utan paus och kommer att hållas på TeaterStudio Lederman i Vasastan i Stockholm.

Hur känns det nu innan examen?

- Så här innan konserten är jag nervös, lite stressad, peppad och förväntansfull. De senaste nätterna har jag bara drömt om saker relaterade till min examenskonsert!

Hur ser du på framtiden?

- Jag ser på framtiden med förväntan! Det känns spännande att skapa mitt eget yrkesliv och jag är pepp på att sätta igång olika projekt. Självklart känns det lite osäkert med det yrke jag valt, men jag gör ju ändå något som jag tycker ofantligt mycket om.

Hur är du som folkmusiker?

- Som folkmusiker är jag nyfiken och söker mig gärna utåt, mot andra genrer så att säga. Mycket av min inspiration hittar jag till exempel i popmusik. Annars har jag fått höra att min spelstil är ganska "gubbig", vad nu det kan betyda.

Vad är bäst i folkmusiksvängen just nu?

- Bäst just nu måste vara att så många vägrar ge bort folkmusiken till nationalistiska sympatisörer som vill stämpla den som "ursvensk" eller nåt lika fånigt. Jag är för att musik, precis som vilken konststart som helst, stagnerar och dör om den inte får nya influenser från olika håll. Helt perfekt just nu när vi som aldrig förr har möjlighet att möta musiker och konstnärer från runt om i världen här på hemmaplan!

Tre är på Kungl. Musikhögskolan- hur skulle du sammanfatta dessa ord?

- Tid att definiera mig och min musik. Jag har insett att jag också är en konstnär, att musik är en konststart och att det bästa sättet att skapa ofta är att följa sin magkänsla. Det har varit roligt, svettigt, svårt, insiktsfullt och självklart finns lite ångest med i bilden också. En riktig berg-och-dal-bana!

Sammanställt från olika källor av Michael M

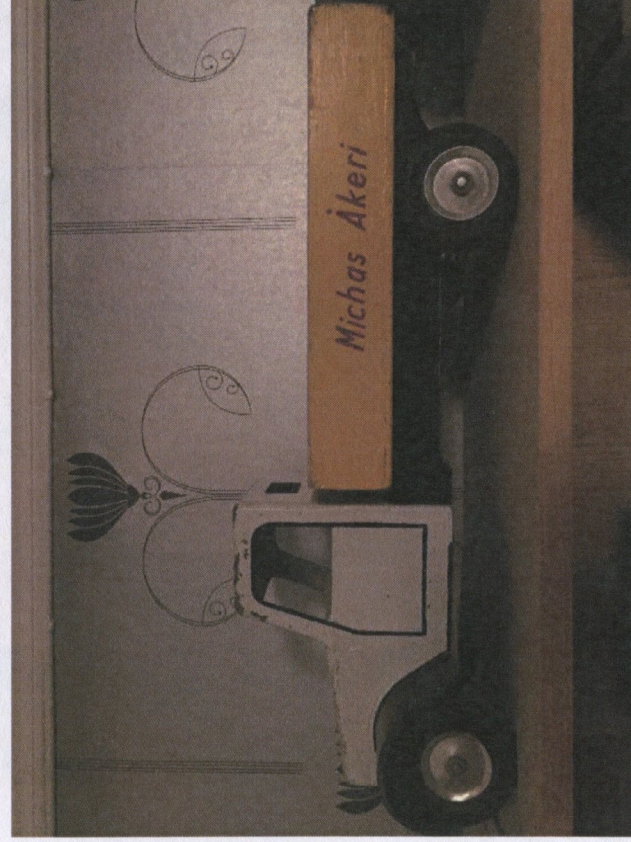
Mer från sommarens musikaliska möjligheter och samvaro.

Spelträff på Lugnet i Osløttfors

Spelväll i Osløttfors läser jag i utskicket! Bosse, vi åker dit och spelar? Självklart ! Vi ringer Tony som gärna följer med. Osløttfors har vi varit flera gånger, men Bosse tycker vägen vi brukar åka är dålig så resan går via Gävle, men sedan? Efter att vi rundat Hille kyrka några gånger upptäcker chauffören att nåt är fel! Vilken tur att det finns GPS!

Vid Osløttfors på parkeringen är det redan fullt med bilar och fiolmusik hörs ända ut. Vi kliver in i den stora hallen och till vänster där i biblioteket sitter ett helt gäng med spelmän och spelkvinnor. Vi plochar upp våra instrument och snabbt är vi med på noterna. Alla får plats trots att vi är många och låtar finns det gott om och någon tar upp en stämma och någon kompar till. Det är det som är så bra med spelträffar. En variation av låtar, spelfolk och instrument. Bra låt, det var längesedan kommenterar någon och ofta har någon ett minne att berätta bakom låten. Vi hann säkert med 30 låtar.

Runt väggarna finns många spännande böcker från golv till tak och många andra roliga saker står på hyllorna, allra högst upp står en fin gammal lastbil som jag måste fråga om. "Den fick jag av pappa som byggde den till min tvåårsdag", berättar Micke. Den passar mycket bra där på hyllan.

Kaffe och hembakat har Christina ordnat. Vi fikar i den stora fina salen, sommarfina dukar på bordet och vilda blommor i en vas. Medan jag njuter av kaffet och de goda kolakakorna ser jag den fina timmerväggen som är framtagen och där sitter ett lånat björnskinn, häftigt! Salen har många fönster och tunna gardiner släpper igenom ljuset och varje fönster är som en tavla, utsikt över vattnet och Oslätffors kyrka. Det är så fint överallt, skulle gärna gå runt och titta på allt, Michael och Christina har verkligen gjort ett fantastiskt jobb, allt är så genomtänkt in i minsta detalj. Efter kaffet måste jag besöka toaletten, riktigt gammalt läs som förr i tiden. Åh, vilket fint tvättställe! Fler låtar blev det innan hemfärd ! Tack Michael och Christina för en trevlig kväll!

Rekommenderar att ta en tur dit. Kör väg 272, om du kommer från Sandviken sväng höger när du ser skylten Oslätffors. Du märker när du är framme vid Lugnet!

Hemsida www.lugnet.org Text Kristina Danielsson

Mer spelträff!

Först en folkmusikhelg upp vid Oslätffors vid Lugnet, trevlig fredagsmysspelning med grill och flottfärd, hela lördagen ännu bättre plus all musik i kyrkan, jag kan inte beskriva, vilken helg, Du måste bara....åk dit! (Kristina menar Stjernklart ! red anm.)

Sedan blev det onsdag och Kalvsnäs kvarn där Lena redan fixat eld och bakat kaka som vi får till kaffet. Men först måste det dras några låtar.... Några ? Nejdå det blev massor. Jag tror det blev mest låtar från Torsåker. Vem kan stå emot alla dessa fina valser och polskor. Ja det blev några Lindbladslåtar också. Vem kan hålla igen fingrarna när vi väl kommit igång? Inte Bosse Lundgren iallafall. "Nu kör vi kaffelåten" säger Lena om det ska bli nå fika nån gång. Kaffelåten har blivit tradition att spela i Torsåker, för då bire fika! Du som missade Kalvsnäs kvarn i år. Du har chansen nästa år !

På bilden ser du Lena Brunk som ansvarar för att det blir spelträff i Kalvsnäs. Gunnar Lundgren och Sture Johansson skymtar bakom Per Åslund. De som inte syns på bilden är Helena Johansson och Bosse Lundgren. Kristina Danielsson stod bakom kameran medan hunden Scilla stampade tassens till en gånglåt.

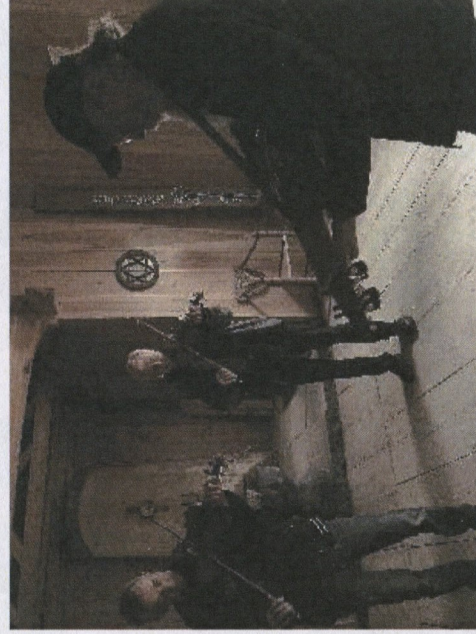
Å Du, har du hört gånglåtet från Kratten? Vi spelar den nästa år också. Bild och text Kristina Danielsson

Spelmansfrukost på Oklagård.

Lördag den 19 augusti var det spelträff och frukost på Oklagård, timmerriket i Mo, Ockelbo. Ett tiotal personer hade letat sig dit, trots det ihärdiga regnet. Det började traditionsenligt med att spela Anders Woxbergs låt "Upp genom Ödmården" inne i den nybyggda stavkyrkan och fortsatte med fler låtar alltefter önskemål.

Stavkyrkan, som är en urnordisk byggnad med 1000-årig byggnadstradition och som Anders Woxberg på ett hantverksmässigt vis med yxa och skave (hyvel) och med kärnvirke av ek och furu håller på att byggas. Han påbörjade projektet år 2010 och beräknas blir färdig om ca tre år.

Efter spelningen i stavkyrkan förflyttade vi oss till logen, som nu är i ordning och där åt vi vår medhavda frukost. Det blev en trevlig och gemytlig tillställning för oss som var där. Rekommenderas av Ulla Haglund som skrev och fotade.

Spel-Stinafestivalen

Samantha Ohlanders fotad av Saga Berlin

Festivalen har genomförts med ett digert program där väl själva utdelandet av Spel-Stinamedaljen med efterföljande konsert är en av höjdpunkterna. Årets medaljör är **Samantha Ohlanders** som är bördig från Järvsö. Hon spelar fiol och har varit med i Hälsinge Låtverkstad, GUF och sedan gått på Folkmusikutbildningen på Ackis i Stockholm. Därefter har hon stått på egna musikaliska ben, mest känd som 50% av duon Sara & Samantha och deras rosade föreställning "Fäboland". Hon är sammanboende med Staffan Jonsson som är ledare för Hälsinge Låtverkstad och GUF. I konserten efter medaljmottagandet spelade hon tillsammans med Staffan på gitarr. En värdig mottagare av utmärkelsen ! menar Michael M

Låttugan vann SpelmanSlaget under Delsbostämman. Tävligen för spelmanslag. Grattis !

Nya GSF verksamheter:

Låtkurs en gång i månaden: Gästrikelåtar (nya) på Vretas i Valbo. Olika ledare. onsdag 20 sept, onsdag 18 oktober, onsdag 1 november, kl 18.30-21.00. 50 kr/gång kontant på plats. Fika ingår. Kom bara-ingen föränmälan.

"Dygna med GSF": Fredag 24 nov kl 18.00 -Lördag 25 nov kl 13. Ett dygn med låtspel, nya låtar, samvaro, knytis och pizza på Skaparbyn på Ön i Hedesunda. Var med och lys upp november tillsammans med andra likasinnade ! Kostnad: 100 kr Övernattning med egna lakan/sovsäck i sängar. Anmälan till kristinaselinder@hotmail.com

När Jon-Ols Olle lärde sig spela av Näcken

”Jon-Ols Olle i Ulvkisbo lärd’ säj spela åv Näcken i Kvarnforsen ve Kvarnmossen i Ulvkisbo.

Han sått där, å Näcken spela’ för an på torsdasnättren. Dä är ingen, som vet, om ’an har lova säj själv åt Näcken, men ä är då säkert, att Jon-Ols Olle spela klanett i forsen, långt sen an var dö.

När Jon-Ols Olle spela på bröllop, sa’ an jämt åt dom, innan dansen börja’:

– När ni nu sir knivar och gafflar börja dansa på tallrikan, då är ä ni, som tar åv mäj klanetten.

Dä berättas, att ä var bröllop i en gård, å Jon-Ols Olle var dä å spela’. Fast ä var bröllop i gården, lära dom iväg ätter lite’ hö tä en änjesladu dom hadd’ på en äng ett stycke hemifrån.

Men ä var klen is, så dom kunn’ int’ köra mä häst utan lära dra i en skrynda, för dom hadd ingen annan väg än över isen. Dä geck bra alltihop, ända tä dom kom inåt landä ve gårn. Där var ä en källbäck, som rann ut, så isen var svagare. Den höll int’, å skryndan åkt’ ner. Själva kom dom hem å sa, att dom skull’ ha hjälp tä dra opp skryndan.

Men då sa’ Jon-Ols Olle:

– Får ja’ ett halvstop brännvin, så spelar ja’ opp skryndan.

Bon svara:

– Dä skär du få, men du är int’ go tä gör ä.

– Ja’ går dit själv, å ingen följer mä mäj, sa’ Olle. Ni får stå på avstånd, om ni skä’ titta.

Olle geck tä sjöpussen mä klanetten i hand, å när ’an kom ner, sätt ’an klanetten tä mun å blåst ett par tag, å då rörd’ hö sä. Men så smälld’ an tä mä en polska, så dom, som hörd’ på, har aldri hört maken. Under tin ’an höll på spela’, geck skryndan opp på iskanten, å när ’on var oppe, sluta Olle spela. Då fråga’ bon:

– Va spela’ Du för polska?

– Ja’ spela’ Hin Håles polska, sa Olle.

Jämt när Olle spela’ stog ögun rätt ut, å ’an var hemsk tä si på.”

Uppteckning 1931 av Ingegerd Isaksson (ULMA 3454:1) efter Lars Selander i See.

Sommarhöjdkonsert

Jag fick uppleva en fin konsert i somras på Fjøsakademiet på Vintervollen på Glåmos. Vintervollen är en stor gård som byggt om logen till konsertlokal, som idag kallas Fjøsakademiet.

Sven Nyhus spelade tillsammans med dottern Åshild Breie Nyhus som visade talanger på både fiol och nyckelharpa. Vintervollen ligger bara ett stenkast från barndoms hemmet till Sven. Hit till Vintervollen gick han som liten för att hämta mjölk, berättar han

Sven började spela fiol som 10 åring. Idag är han 85 år. Han har vikt livet åt folkmusiken och framför allt musik i Rørostradition har han haft med sig hela tiden. Sven spelade och berättade mycket om sitt liv. Bl.a. Att hans farfar kom från Sverige. Farfar gifte sig med en norska och de bosatte sig i Glåmos. De skulle ha ett gemensamt efternamn och då tyckte någon att "ni har ju byggt ett nytt hus. Ta Nyhus!" Och så fick det bli. Vi i publiken fick en härlig konsert och en fin stund att minnas medan kvällsolens strålar glittrade in mellan tilljorna. Lena Brunk

Den som gör utflykter får uppleva nytt och annorlunda, tar intryck och utvecklas. Lena har ju stående reportagerader årligen från norska Landskappleiken. Nästa år blire väl mer igen ? Michael

Låtkurs en gång i månaden: Gästrikelåtar (nya) på Vretas i Valbo. Olika ledare. onsdag 20 sept, onsdag 18 oktober, onsdag 1 november, kl 18.30-21.00. 50 kr/gång kontant på plats. Fika ingår. Kom bara-ingen föränmälan.